

PUSKAPOR A LEVEGŐBEN

Konfliktusfigyelő – 2026. 40. hét

OKTATÁSI TILTAKOZÁSBÓL ERŐSZAKHULLÁM: FORRADALMI HANGULATOT
SZÍTANAK A FRANCIA DIÁKTÜNTETÉSEK

Forrás: Reuters

Szeptember közepe óta Franciaország-szerte blokádok bénítják az iskolákat, az utcákon pedig tüntetések és összecsapások zajlanak. A diákok eredetileg a rossz oktatási körülmények miatt vonultak utcára. A mozgalom azonban egyre erőszakosabbá vált, és belpolitikai erőpróbává alakult. Az október 6-i országos akciónapon a belügyminisztérium szerint 256 ezer, a szervezők szerint 450 ezer ember tüntetett. Ez volt a mozgalom eddigi legnagyobb megmozdulása. A Lecornu-kormány egyszerre próbálja helyreállítani a közrendet és tárgyalásos megoldást kínálni. A radikális baloldal eközben a 2027-es elnökválasztás előtt politikai tőkét kovácsolna a helyzetből.

A Párizs környéki elővárosokból indult a mozgalom

A tiltakozás a Párizstól délkeletre fekvő Créteil egyik iskolájából indult. Az ottani diákok tanáraikhoz csatlakozva több pénzt és több munkaerőt követeltek. A kampány szeptember 17-én kezdődött, és a közösségi médiában terjedő videók nyomán gyorsan országossá vált. A diákok a túlzsúfolt osztálytermek, a tanárhiány és az elavult épületek miatt emeltek szót. Az iskolákat megbénító fiatalok az „évek óta tartó alulfinanszírozást” teszik felelőssé. ([Euronews](#))

A háttérben a francia államháztartás szorult helyzete áll. A pedagógus-szakszervezetek szerint a 2026-os tanév kezdetén mintegy 4000 állás szűnt meg az oktatásban. Az erről is rendelkező költségvetést a Lecornu-kormány rendkívüli eljárásban, parlamenti szavazás nélkül fogadtatta el. ([Snuep FSU](#))

Ezreket vettek őrizetbe, többségük kiskorú

A tüntetések nagyon hamar összecsapásokba torkolltak. A mozgalom kezdete óta több mint 6100 embert vettek őrizetbe, túlnyomó többségük kiskorú. Lecornu miniszterelnök október 6-án a parlamentben arról tájékoztatót, hogy 215 diák és 85 oktatási dolgozó sérült meg, köztük 34 igazgató és igazgatóhelyettes. A rendőrök közül több mint 700-an sebesültek meg. Gérald Darmanin igazságügyi miniszter szerint az erőszak Franciaország 3700 középiskolája közül 735-öt érintett valamilyen formában. Több mint száz iskolában súlyos rongálások történtek. Darmanin ezért arra utasította az ügyészségeket, hogy a károkért a kiskorú elkövetők szüleit vonják felelősségre. A kormány a prefektusoknak küldött körlevelében elfogadhatatlannak nevezte a pedagógusok és rendőrök elleni erőszakot és a rongálásokat. Egy dél-franciaországi iskola közelében például egy tanárt benzinnel öntöttek le. ([TIME](#), [Public Sénat](#), [Euronews](#))

A rendőri fellépés ugyanakkor szintén heves vitákat váltott ki. Lensben egy 15 éves fiú egy rendőrségi gránát miatt elvesztette a kezét, Tours-ban pedig egy 16 éves diák fél szemére megvakult. Mindkét ügyben vizsgálat folyik. A legnagyobb rendőrszakszervezet szerint a határozott fellépést azok a támadások indokolják, amelyek során a rendőrökre lőttek, illetve savat dobtak.

A baloldal felkarolja az erőszakot

Jean-Luc Mélenchon, az Engedetlen Franciaország (LFI) elnökjelöltje arra szólította fel híveit, hogy „álljanak a diákok és a rendőrök közé”. A kormányt szisztematikus elnyomással vádolta. Lecornu erre azt felelte, hogy az LFI a mozgalom kiterjesztésére buzdítva veszélybe sodorja a diákokat. Kritikusai szerint Mélenchon és pártja politikai haszonszerzésből próbálja kisajátítani a fiatalok mozgalmát. A Nemzeti Tömörülés (RN) részéről Sébastien Chenu elítélte az erőszakot, és a problémák érdemi megvitatását sürgette. Figyelemre méltó, hogy a SNALC tanárszakszervezet elnöke is óvott a tiltakozások politikai célú felhasználásától. Szerinte a legsúlyosabb erőszakos cselekményeket egy kisebbség követte el. ([LCP](#))

Emmanuel Macron köztársasági elnök már szeptember 30-án kijelentette: „*semmi sem legitimálja az erőszakot*”. Azzal vádolta az LFI politikusait, hogy a blokád alatt álló iskolákban megjelenve „*feltüzelik a diákokat*”. Október 6-án a nemzetgyűlésben is kiéleződött a vita. Lecornu a kormánynak feltett kérdések vitájában azt vágta az LFI képviselőinek fejéhez, hogy „*káoszt akarnak kelteni Franciaországban*”. Hozzátette: az erőszakot „feltétel nélkül el kell ítélni”. ([LCP](#), [Titrespresse](#))

A kormány kénytelen engedményekkel válaszolni

Lecornu október 4-én ötpontos cselekvési tervet jelentett be. Eszerint meg kell akadályozni az órák elmaradását, és a régiókkal együtt fel kell újítani az iskolaépületeket. A tanítási napokat hatékonyabban kell megszervezni, az egyetemi felvételi rendszert pedig átláthatóbbá kell tenni. A 2027-es költségvetés tervezete szerint az oktatási tárca 65,53 milliárd eurót kap az idei 64,43 milliárd után. Édouard Geffray oktatási miniszter kiemelte, hogy a keret annak ellenére nő, hogy mintegy 180 ezerrel kevesebb diák lesz. A diákszervezeteket ez nem győzte meg. Konkrét vállalások hiányában október 6-ra újabb országos akciónapot hirdettek „harmadik felvonás” néven. ([Euronews](#))

A „harmadik felvonás” lett a mozgalom eddigi csúcspontja

Az október 6-i akciónapon a tanárszakszervezetek is sztrájkjal álltak a diákok mellé. Az Oktatási Minisztérium szerint 891 középiskolában szünetelt részben vagy teljesen a tanítás, a diákszakszervezet szerint mintegy kétezerben. A szervezők szerint csak Párizsban mintegy százezren vonultak fel. A párizsi

rendőrfőkapitány 32 őrizetbe vételről számolt be. Párizsban és Marseille-ben könnygázt, Rennes-ben vízágyút vetett be a rendőrség. Lecornu szerint az iskolarendszer évtizedek óta nem szenvedett ilyen súlyos károkat. A kormány ugyanakkor újabb gesztusokat is tett. A miniszterelnök bejelentette, hogy szerdától péntekig minden középiskolában fél napot kell szánni a diákok sérelmeinek megvitatására. Az ott összegyűjtött javaslatokra a kormány reagálni fog. A minisztérium emellett online felületet nyitott, ahol a diákok névtelenül tehetnek panaszt. Lecornu szerint a követelések „rendkívül sokfélék, és iskoláról iskolára eltérnek”. Ezért a kormánynak „alázattal és gyakorlatiasan” kell eljárnia. ([France 24](#), [TIME](#), [LCP](#), [ABC/Reuters](#))

A mozgalom azonban nem csillapodik. Az Oktatási Minisztérium szerint szerdán, október 7-én még 528 intézményben szünetelt részben vagy teljesen a tanítás. A Rhône megyei prefektus nyolc iskola környékén vezetett be korlátozásokat, mert erőszakos incidensektől tart. A diák- és egyetemi szervezetek csütörtökre, október 8-ra meghirdették a „negyedik felvonást”. Lecornu szerda estére újabb nyilatkozatot ígért. ([Titrespresse](#))

Értékelés

A diákok sérelmei minden bizonnyal valós, évek óta halmozódó strukturális problémákon alapulnak. A mozgalom erőszakossága azonban messze túlmegegy a jogos követeléseken. A túlnyomórészt kiskorú őrizetbe vettek magas száma és az utcai gyűjtogatások a 2023-as nyári zavargásokat idézik. Mindez azt a fokozódó problémát jelzi, hogy a népszerűtlen francia politikai vezetés tartósan nehezen tudja fenntartani a közrendet. Az október 6-i rekordrészvétel és a csütörtökre meghirdetett újabb akciónap azt is mutatja, hogy a kormány eddigi gesztusai egyelőre nem törték meg a mozgalom lendületét. Sem az ötpontos terv, sem az iskolai vitanapok nem hoztak fordulatot.

A kormány mozgásteret egyre szűkebb, mert a súlyos költségvetési helyzet miatt nem tehet nagyvonalú engedményeket. A francia politikai hagyomány egyben azt mutatja, hogy az országos diákmozgalmak meghátrálásra kényszeríthetik a kormányokat. Elég csak a 2006-os CPE-tüntetésekre gondolni. A radikális baloldal a 2027-es elnökválasztás előtt mozgósítási lehetőséget lát a mozgalomban, elsősorban a fiatal szavazók és a bevándorló közösségek körében. A felmérésekben rendre első helyen álló Nemzeti Tömörülés eközben a rend és a közbiztonság témájával szólíthatja meg a választókat. A tiltakozáshullám így nem csupán oktatáspolitikai kérdés, hanem az elnökválasztási kampány egyik korai erőpróbája.

EGYELŐRE SIKERES A JEMENI KORMÁNYERŐK OFFENZÍVÁJA

Forrás: Al Jazeera

Jemen nemzetközileg elismert, Szaúd-Arábia által támogatott kormánya október 5-én, hétfőn bejelentette, hogy erői visszafoglalták Mokhát. A stratégiai fontosságú kikötővárost a húszik szeptemberben foglalták el. **A kormányerők emellett több kulcsfontosságú állást is visszavettek a Báb el-Mandeb-szoros térségében.** A hadsereg közlése szerint egyúttal megindult a „stratégiai offenzíva” a főváros, Szanaa ellen is. Szanaa 2014 óta az Irán-barát húszik mozgalom (Ansár Allah) kezén van. A kormányerők ugyanaznap korábban a Taiz kormányzósághoz tartozó Dubáb körzet visszafoglalását is bejelentették. A kormányközei Szaba

hírügynökség szerint a harcokban a Nemzeti Pajzs Erők és az Óriások Dandárai vettek részt. A húszik cáfolják, hogy Mokha elesett.

A szárazföldi előrenyomulással párhuzamosan a Szaúd-Arábia vezette Mekkai Közös Védelmi koalíció hétfőn légi hadjáratot indított a húszik ellen. A koalíció szóvivője, Turki al-Maliki vezérőrnagy szerint 100 vadászgép támogatja a jemeni kormányerőket. **A koalíció légi fedezetet biztosít a Báb el-Mandeb-szoros felett, és eddig több száz húsz célpontot semmisített meg.**

A hadművelet tétje messze túlmutat Jemenen. **A Vörös-tengert az Ádeni-öböllel összekötő szoros a globális energiaszállítás és a tengeri kereskedelem egyik kulcsfontosságú csomópontja.** Az elmúlt években a szoroson áthaladó hajóforgalom fenyegetése volt a húszik egyik legfőbb nyomásgyakorlási eszköze. A szaúdi légi szerepvállalás ilyen mértékű megújulása azt jelzi, hogy Rijád szakít a korábbi tűzszüneti logikával, és ismét a katonai megoldást tartja járható útnak. **Ez érdemben növeli a konfliktus regionális eskalációjának kockázatát.** ([Al Jazeera](#))

SZUDÁNI POLGÁRHÁBORÚ: ELŐRENYOMULT A HADSEREG (SAF)

Forrás: Reuters

A szudáni hadsereg (SAF) október 2-án, pénteken bejelentette, hogy heves harcok után elfoglalta al-Mazroub városát. A település a Gyorsreagálós Támogató Erők (RSF) egyik legfontosabb észak-kordofáni állása volt.

A hadsereg különleges erőinek szóvivője, Mohamed Dejdán szerint al-Mazroub köti össze a hadsereg által ellenőrzött Észak-Kordofánt az RSF fellegrvárának számító Nyugat-Kordofánnal. Elfoglalásával tehát az RSF utánpótlási vonalait vágják el.

Dejdán a térségbeli harcok fordulópontjának nevezte az eseményt. A SAF az elmúlt hetekben Észak-Kordofán nagy részéből kiszorította a félkatonai erőket. A hadsereg október 3-án azt is közölte, hogy a 4. gyalogos hadosztály súlyos veszteségeket okozott az RSF-nek és szövetségesének, a Szudáni Népi Felszabadítási Mozgalom–Északnak (SPLM-N). A harcok Kék-Nílus tartományban, Minza és Baskarkad térségében zajlottak. A tartomány kormányzója szerint az RSF ugyanaznap drónokkal támadta meg a kormányzói rezidenciát, a légvédelem azonban elfogta őket. **Az RSF egyik állításra sem reagált, a hadsereg közléseit pedig független forrás nem erősítette meg.**

A 2023 áprilisában kirobbant, immár három és fél éve tartó háború azonban korántsem dőlt el. A hadsereg ellenőrzi Kartúmot, valamint az ország északi, keleti és középső részének nagy részét. Az RSF kezén van Nyugat-Szudán jelentős része, köztük szinte egész Dárfúr és Kordofán egyes területei. Dél-Kordofán vitatott, az SPLM-N pedig déli területeket tart ellenőrzése alatt. Az RSF 2025 októberében elfoglalta el-Fásert, a hadsereg utolsó jelentős dárfúri bázisát. Azóta a front kelet felé, Kordofán irányába tolódott. Az ACLED adatai szerint a háborúban rögzített támadások 19,7 százaléka ebben a térségben történt. Ez Kartúm után a második legmagasabb arány.

A konfliktus mára a 18 szudáni tartományból 13-ra terjedt ki, és 14 millió embert kényszerített otthona elhagyására. A Nemzetközi Migrációs Szervezet júliusi adatai szerint Kordofánban az újonnan elüldözöttek száma februárhoz képest közel kétharmadával nőtt, és meghaladta a 219 ezret. Az ENSZ által támogatott IPC májusi jelentése szerint **19,5 millió ember, a lakosság több mint 40 százaléka néz**

szembe akut éhezéssel. Tizennégy dárfúri és dél-kordofáni területen éhínség fenyeget, és idén mintegy 825 ezer gyermek súlyos akut alultápláltságával kell számolni. A gazdasági helyzetet jól jelzi, hogy a hadsereg ellenőrizte területeken a szudáni font a nyár eleje óta értékének közel felét elvesztette. Realista olvasatban a SAF kordofáni sikerei nem a háború katonai lezárását vetítik előre. Sokkal inkább egy kelet–nyugati törésvonal mentén megszilárduló, de facto megosztottságot rajzolnak ki. ([Al Jazeera/Anadolu](#))

PAKISZTÁN ÚJABB LÉGICSAPÁSOKAT HAJTOTT VÉGRE AFGANISZTÁNBAN

Forrás: Anadolu Ajansı

Pakisztán újabb légitámadásokat hajtott végre Afganisztán területén, ami tovább növeli a feszültséget a két szomszédos ország között. A [pakisztáni tájékoztatási minisztérium](#) szerint hírszerzési információk alapján két helyszínen támadták fegyveres csoportok táborait és rejtékhelyeit. A műveletben 22 terroristát öltek meg, és nagy mennyiségű fegyvert és lőszert semmisítettek meg. Két héten belül ez volt a harmadik pakisztáni légitámadás Afganisztánban.

Kabul vitatja a pakisztáni beszámolót, és civil áldozatokról számolt be. [Zabihullah Mudzsáhid afgán kormányzó](#) szerint pakisztáni repülőgépek Kunar és Helmand tartományban lakóházakat bombáztak. A támadásokban kilenc civil, köztük nők és gyerekek haltak meg, tizenegyen megsebesültek, három lakóház pedig megsemmisült. Iszlámábád tagadja, hogy a műveletnek civil áldozatai lettek volna. Az ENSZ afganisztáni missziója, az UNAMA később legalább tíz civil halálát és kilenc ember sérülését erősítette meg; a halottak többsége gyermek volt.

A két ország közötti feszültség a szeptemberi pakisztáni terrortámadások után éleződött ki. Ezekben biztonsági erők tagjai és civilek tucatjai vesztették életüket. Pakisztán az afganisztáni területről működő fegyveres csoportokat teszi felelőssé, Kabul azonban visszautasítja a vádakát. Az ismétlődő légitámadások arra utalnak, hogy a határbiztonsági válság fokozatosan közvetlen katonai konfliktussá szélesedik. ([Anadolu Ajansı](#))